

За підсумками у 2018 році працівники кіберполіції України викрили більше 800 осіб, які були причетні до вчинення злочинів у сфері високих інформаційних технологій. Згідно статистики, більша частина підозрюваних – чоловіки у віці від 25 до 40 років. у сфері кібербезпеки найбільше виявлено користувачів шкідливого програмного забезпечення, які вчиняли злочини, використовуючи придбані віруси у DarkNet. За результатами міжнародної співпраці у 2018 році було викрито 8 транснаціональних хакерських угруповань та взято участь у понад 30 міжнародних операціях [7].

Таким чином, стрімке зростання глобальних комп'ютерних і телекомунікаційних систем та мереж, можливість підключення до них через звичайні телефонні лінії, крім безсумнівних переваг, надає можливості їх використання для здійснення професійної кримінальної діяльності організованого злочинного світу, шляхом вчинення традиційних злочинів нетрадиційними засобами, а також стимулює появу нових та раніше невідомих правопорушень.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Історія Інтернету від Arpanet до сьогодні. URL: <https://ucloud.ua/istoriya-internetu-vid-arpanet-do-sogodni/> (дата звернення 28.03.2020).
2. Філіпенко Т.В., Калайда В.В. Інформаційна безпека: науково-практичний посібник. Донецьк: ДЮІ ЛДУВС, 2007. 168 с.
3. Голубев В.О., Юрченко О.М. Злочини у сфері комп'ютерної інформації: способи скоєння та засоби захисту / Під ред. д.ю.н. Снігерьова О.П. та д.т.н. Вертузаєва М.С. / Запоріжжя: ВЦ «Павел», 1998. 246 с.
4. Васильєв А.А., Пашнєв Д.В. Особливості кваліфікації злочинів у сфері використання ЕОМ (комп'ютерів), систем та комп'ютерних мереж і мереж електрозв'язку. *Вісник Кримінологічної асоціації України*. 2013. № 5. С. 34-42.
5. Нікулеску Д. Кібербезпека: вразливі моменти. *Юридична газета Онлайн*. 14.05.2019. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/inshe/kiberbezpeka-vrazlivi-momenti.html> (дата звернення 29.03.2020).
6. Малій М., Біленчук П. Кіберсвіт у новому тисячолітті. Хто вони: кіберзлочинці, кібершахраї, кібертерористи? URL: <https://lexinform.com.ua/dumka-eksperta/kibersvit-u-novomu-tysyacholitti-hto-vony-kiberzlochynsi-kibershahrayi-kiberterorysty/> (дата звернення 28.03.2020).
7. Підсумки 2018 року. Офіційний сайт Кіберполіції України. URL: <https://cyberpolice.gov.ua/results/2018/> (дата звернення 29.03.2020).

ДОКТРИНАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ ЮРИДИЧНИХ ФАКТІВ У ПОДАТКОВОМУ ПРАВІ УКРАЇНИ

*Філіпович І. О.,
НК – Касьяненко Л. М., д-р юрид. наук, професор
Університет ДФС України, м. Ірпінь*

Про юридичні факти як конкретні життєві обставини, з наявністю та/або відсутністю яких норми права пов'язують виникнення, зміну або припинення правових відносин, у юриспруденції триває дискусія вже тривалий час. М. Козюбра зазначає, що юридичні факти є життєвими обставинами (діями та подіями, наявними або відсутніми, такими, що залежать або не залежать від волі людини), що прямо або опосередковано визначені гіпотезою норми права; саме вони є підставою для виникнення, зміни або припинення правовідносин [1, 232]. Ним пропонується

проводити класифікацію юридичних фактів за вольовою ознакою – на юридичні дії та юридичні події.

У свою чергу, М. Кучерявенко також визначає юридичний факт як конкретну життєву обставину, з якою норми права пов'язують появу, зміну або припинення податкових правовідносин, характеризує їх як такі, що, по-перше, є фактами реальної дійсності; по-друге, фактами, передбаченими нормами податкового права; по-третє, спричиняють певні юридичні наслідки [2, 99]. А от Н. Хатнюк вказує, що юридичними фактами є обставини об'єктивної дійсності, що існують у формі подій або дії (або бездіяльності), які призводять до виникнення, зміни та припинення податкового правовідношення та характеризуються здатністю до юридичної кваліфікації, що є підставою для використання, дотримання, виконання чи застосування норм права з метою регулювання породженого цими обставинами податкового правовідношення [3, 111].

Юридично значущі вчинки особи, які можуть бути правомірними та неправомірними, утворюють юридичні дії. Правомірні дії відповідають правилам поведінки, виписаним у нормах права (наприклад, надання індивідуальної податкової консультації, інформаційно-довідкових послуг з питань податкового та іншого законодавства, здійснення контролю контролюючими органами), а протиправні – їм суперечать (наприклад, розголошення контролюючим органом (посадовими (службовими) особами) відомостей про такого платника без його письмової згоди та/або відомостей, що становлять конфіденційну інформацію, державну, комерційну чи банківську таємницю та стали відомі під час виконання посадовими особами службових обов'язків, крім випадків, коли це прямо передбачено законами). Крім того, Ю. Крохіна серед неправомірних дій розрізняє проступок-дію та проступок-бездіяльність, причому останній різновид є переважаючим [4, 214-215]. А от О. Баїк, досліджуючи понятійно-категоріальний апарат податкового права в Україні та його значення для податкових правовідносин, підтримує позицію теоретиків права в тому, що неправомірні дії за ступенем суспільної небезпеки та спричиненої шкоди поділяють на: а) проступки, які є суспільно шкідливими протиправними вчинками (діями чи бездіяльністю), що спричиняють за чинним законодавством України усі види відповідальності, крім кримінальної; б) злочини, які є суспільно небезпечними винними діями (діями чи бездіяльністю), що спричиняють за чинним законодавством України кримінальну відповідальність та мають вищий ступінь небезпечності. Дослідниця зазначає, що за формою вини неправомірні дії можуть бути вчинені як умисно, так і з необережності [5, 251].

Окремо авторкою звертається увага на те, що неправомірною також вважається бездіяльність, яка виявляється у порушенні податкового законодавства України неподанням у строки та у випадках, передбачених ПК України, заяв або документів для взяття на облік у відповідному контролюючому органі, реєстрації змін місцезнаходження чи внесення інших змін до своїх облікових даних, неподання виправлених документів для взяття на облік чи внесення змін, подання з помилками чи у неповному обсязі, неподання відомостей стосовно осіб, відповідальних за ведення бухгалтерського обліку та/або складення податкової звітності, відповідно до вимог встановлених ПК України (ст. 117 ПК України); неподання платником податків інформації для формування та ведення Державного реєстру фізичних осіб-платників податків, передбаченого ПК України (ст. 119 ПК України); неподання податкової звітності або невиконання вимог щодо внесення змін до податкової звітності (ст. 120 ПК України) тощо.

Юридичні вчинки, на думку Л. Воронової, це правомірна дія, із якою фінансово-правова норма (у даному випадку податкова норма є різновидом

фінансово-правової) пов'язує юридичні наслідки в силу самого факту вольової дії. Наприклад, платник податку заявляє про приховування ним доходу, який підлягав оподаткуванню [6, 73]. Юридичним вчинком можна вважати застосування платником податків податкової консультації тощо.

Юридичні акти є також правомірною дією учасника податкових правовідносин, спрямованою на отримання правового результату. До юридичних актів у сфері податкового права належать нормативно-правові акти, які регулюють відносини у сфері оподаткування, зокрема, закони України, укази Президента України, постанови Верховної Ради України, постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України, накази Міністерства фінансів України, накази Державної фіскальної служби України / Державної податкової служби України тощо.

Таким чином, у правовій доктрині склалася множинність позицій щодо місця юридичних фактів у механізмі правового регулювання податкових відносин. Під самим юридичним фактом у податкових правовідносинах слід розуміти юридично значимі (а це значить визначені нормами податкового законодавства) дії та події, що можуть спричинити виникнення, зміну чи припинення податкових правовідносин, а також обумовлюють функціонування податкової системи в цілому. Юридичні факти та їх склади, чітко визначені у податковому законодавстві та встановлені у процесі правозастосування, є гарантією розвитку податкових правовідносин.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. К.: Ваіте, 2016. 392 с.
2. Кучерявенко М. П. Податкове право : підручник. Харків : Право, 2013. 536 с.
3. Хатнюк Н. С. Юридичний факт як підстава виникнення податкових правовідносин. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. № 6. Т. 1. С. 107–111.
4. Крохина Ю. Налоговое право : учебник для академического бакалавриата. М.: Издательство Юрайт, 2016. 428 с.
5. Баїк О. І. Понятійно-категоріальний апарат податкового права України: дис. ... д.ю.н. Львів, 2019. 522 с.
6. Воронова Л. К. Фінансове право України: підруч. К.: Прецедент; Моя книга, 2006. 448 с.

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦІЄЮ

*Ховпун О. С., канд. юрид. наук, доцент
Академія праці, соціальних відносин і туризму, м. Київ*

Державне управління будь-яким видом соціально-економічної діяльності повинно мати ціннісні орієнтири та непорушні начала, на основі яких воно має бути здійснено. Не є винятком і фармацевтичний сектор охорони здоров'я, розвиток якого в останні десятиліття має значний вплив на здоров'я населення, в тому числі і демографічні показники. Тому принципи державного управління фармацією потребують глибокого наукового аналізу.

На думку Ю. П. Битяка, державне управління здійснюють відповідно до принципів (засад), закріплених Конституцією України. В сучасній юридичній літературі систему принципів державного управління, як правило, не розглядають. Проте слід зазначити, що будь-яка діяльність, а тим більш управлінська, має певну основу. Конституція України дозволяє віднести до принципів державного управління такі: відповідальності органів виконавчої влади (посадових осіб) за доручену справу перед людиною і державою; верховенства права; законності; участі